

*Uusi sarja N:o 2.**(Toinen painos).***Raamattu ja eläinkohtelukysymys.**Kirjoitti prof. *A. F. Puukko.*

Voidaksemme täydellisesti osoittaa mitä Raamattu opettaa eläinkohtelukysymyksestä, olisi meidän mikäli mahdollista koetettava pitää kaikkia raamatunpaikkoja silmällä, joissa jossakin muodossa puhutaan eläimistä. Mutta kun tällaisten paikkain luku on tavattoman suuri, täytyy meidän rajoittaa esityksemme etupäässä niihin raamatunlauseisiin, jotka ovat omiaan herättämään meissä mielenkiintoa ja myötätuntoa eläimiä kohtaan, ja jotka tavalla tai toisella opettavat, miten ihmisen on eläimiä kohdeltava. Tällöin ajomme ensin viipyä hetkisen paikoissa, jotka tavallaan sisältävät eläinten luonteen kuvauksia tai joissa eläimiä käytetään määrättyjen ominaisuuksien vertauskuvina. Sitten koetamme osoittaa, millaiseksi Raamattu kuvaa Jumalan suhteen eläimiin; ja viimeiseksi, millainen ihmisen suhde eläimiin pitäisi olla. Tämä tarkastelu on toivottavasti osoittava, että Raamattu ei tosin sisällä yksityiskohtaista eläinsuojelusohjelmaa, mutta että sen sisällyksestä kuitenkin käy epäamättömän selvästi ilmi, miten hyvä ja hurskas ihminen kohtelee eläimiä, ja että eläinten lempeä, humaninen kohtelu on nimenomainen Jumalan tahto.

Raamattu puhuu sangen usein eläimistä inhimillisten ominaisuuksien vertauskuvina eli symboleina. Juuri eläinten ominaisuuksien esittämiseen perustuu melkoinen osa Raamatun kuvakieltä. *Leijona*, eläinten kuningas, on ennen kaikkea voiman ja rohkeuden symboli (vert. sananl. 30, 30). Simsonin filistealaisille tekemään arvoitukseen nämä vastaavat (Tuom. k. 14, 18): mikä on hunajaa makeampi ja mikä on leijonaa väkevämpi? Saulista ja Jonatanista sanotaan (2 Sam. 1, 23), että he olivat väkevämmät kuin leijona, ja Israelin ruhtinaita, kuninkaita, Jahvea ja vieläpä Jeesustakin verrataan leijonaan (1 Moos. k. 49, 9, 2 Sam. 17, 10, Hoos. 11, 10, Jer. 25, 38,

Jer. 31. 4, Ilmest. k. 5. 5). Mutta kun leijonan kiljunta saattaa kaikki heikommät eläimet ja vieläpä ihmisetkin kauhun valtaan (vert. Aamos 3, 8), niin ymmärrämme vertaukset, että „saatana käy ympäri niinkuin kiljuva leijona (1 Piet. 5, 8) ja että köyhän kansan jumalaton hallitsija on niinkuin kiljuva leijona ja ahnas karhu” (sanant. 18, 15).

Kotka, lintujen kuningas, joka mahtavana ilmassa leijalle ja rakentaa pesänsä luoksepääsemättömään paikkaan (Jer. 49, 16), esiintyy lukuisissa raamatullisissa vertauksissa. „Jotka Jahvea odottavat, saavat uuden voiman ja kohottavat siipensä kuin kotkat” sanotaan Jesajan (40, 31, vert. Ps. 103, 5) kirjassa, ja 5 Moos. k. 32, 11:n mukaan Jahve johdatti ja suojeli Israelia niinkuin kotka, joka hävittää pesänsä ja leijallee poikasiensa yläpuolella s. o. niinkuin kotka, joka viedessään ensi kerran lentoon poikansa lakkaamatta leijallee poikasten läheisyydessä ottaakseen ne tarpeen tullen siivilleen ja kantaakseen ne turvapaikkaan. Kotka on nopeuden vertauskuva (2 Sam. 1, 23). Huimaavasta korkeudesta se syöksee äkkiarvaamatta, mutta varmasti saaliiseensa (Job. 9, 26), ja sananlaskuissa (30, 19) pidetään kotkan lentoa korkeuksissa suorastaan ihmeenä. Nebukadnesarin uhkaavaa hyökkäystä Palestiinaan verrataan sattuvasti kotkan leijailemiseen ilmassa (Jer. 48, 40, 49, 22, Hes. 17, 3). Toisaalta linnun lento muistuttaa vapautta ja irtipääsyä vainoojista, joten eräs sananlasku (26, 2) sanookin: „niinkuin lintu, joka liittää, ja niinkuin pääskynen, joka lentää pois, niin on ansaitsematon kirous: se ei toteudu”.

Kyyhkynen esiintyy Raamatussa usein ymmärtämättömyyden ja lempeämielisyyden (viattomuuden) symbolina. „Efraim on niinkuin typerä, ymmärtämätön kyyhkynen, Egyptiä on se huutanut avukseen, Assyriaan se on mennyt” sanoo Hoosea (7, 11) tarkoittaen sillä Efraimin valtiollista lyhytnäköisyyttä. Ja Jeesus sanoo opetuslapsilleen (Matt. 10, 16): „olkaa älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkysel”. Kyyhkynen muodossa tulee myöskin Pyhä Henki Jeesukseen (Matt. 3, 16). Valittaessaan Israelin turvattomuutta huudahtaa psalmista (74, 19): „älä anna pedolle alttiiksi kyyhkysesä elämää, äläkä unohda ainaseksi vaivaistesä elämää”. Kyyhkynen kuherrusta vanhalla ajalla yleensä pidettiin valituksena, jonka vuoksi kärsivien väkeröimistä usein verrataan kyyhkynen kuherrukseen (Jes. 38, 14, 59, 11). Kun turmio uhkaa Niniven kaupunkia, valittavat kuningattaren kamarineidot niinkuin kyyhkysel, ennustaa Nahum (2, 8). Vihdoin Hoosea (11, 11) kuvatessaan pelästyneitä ihmisiä vertaa heitä väriseviin lintuihin ja nimenomaan kyyhkysiin, ja Psalmeissa

(102, 7—8) suuren hädän ja tuskan ahdistama huudahtaa: minä olen niinkuin *pelikaani* erämaassa, olen niinkuin *huuhkain* raunioissa, minä olen onneton, olen niinkuin yksinäinen lintu katolla”. On sanomattakin selvää, että tällaisissa paikoissa Raamatun kirjailija tuntee sääliä ja myötätuntoa yksinäisiä linturaukkoja kohtaan ja kuvaa heidän turvattomuuttaan.

Lintujen avuttomuutta ja turvattomuutta — he eivät näet voi väkivallalla pikku kotiaankaan puolustaa — osoittavat myöskin seuraavat paikat. Kuvatessaan Assyrian kuninkaan jumalattomuutta, uhmilua ja säälimätöntä ryöstön- ja hävityksenhalua, profeetta Jesaja panee hänen suuhunsa m.m. seuraavat sanat (Jes. 10, 14): „Minun käteni tavoitti kansojen rikkaudet niinkuin linnun pesän, ja niinkuin hyljätyt munat kootaan, niin minä olen koonnut kaikki maat, — ei kukaan räpyttänyt siipeä tai nokkaa avannut ja piipittänyt”. Ja ken ei huomaisi kohtalon ivaa ja kovuutta kuullessaan n. s. saarnaajan (9, 12) aforismia: Ihminen yhtä vähän tuntee aikaansa kuin *kalat*, jotka joutuvat pahaan verkkoon, tai *linnut*, jotka ansaan tarttuvat: niin ihmislapset kiinni kietoutuvat onnettomuuden hetkellä, kun se heitä äkkiarvaamatta kohtaa. Me säälimme ihmistä, jota on kohdannut odottamaton onnettomuus — mutta osaammeko ajatella, miltä tuntuu kalasta, kun se verkkoon tarttuu, tai linnusta, joka on joutunut virittämäämme ansaan — siitä puhumattakaan, että tunnottomasti tai ymmärtämättömästi annamme saaliimme tarpeettoman kauan kitua pyydyksessä?

Liikuttavalla tavalla kertoo profeetta Naatan Daavidille vertauksessaan köyhästä ja rikkaasta miehestä (2 Sam. 12), miten köyhä mies, jonka ainoana omaisuutena oli pienoinen ostamansa *karitsa*, mitä suurimmalla hellyydellä hoiti ja hoivasi tätä karitsaansa: hän kasvatti sen lastensa kanssa, se söi hänen palastaan, joi hänen maljastaan, se makasi hänen sylissään ja oli hänelle niinkuin tytär. Tavallinen on Raamatussa kuva, jonka mukaan Israel on Jahven lammaslauuma ja Jahve sen paimen. „Miksi Jumala olet meidät ainaiseksi hyljännyt, miksi olet niin vihastunut ja suuttunut laitumesi lampaisiin” (Ps. 74, 1) valittaa ahdistettu Jahven seurakunta. Ja korpivaelluksen aikana „Jahve antoi kansansa vaeltaa niinkuin lampaat ja johdatti sitä erämaassa niinkuin karjalauuma” kuuluvat sanat Ps. 78, 52. Vieläkin hellempää huolenpitoa lampaista osoittaa tämä kuvaus (Jes. 40, 11): „Hän (Jahve) kaitsee niinkuin paimen laumaansa, kokoaa karitsat käsivarrellensa ja kantaa niitä sylissään, johdattelee imettä-

viä lampaista” (vert. Hes. 34, 11, Miika 7, 14). Kurjassa tilassa on sensijaan lammas ilman paimenta: „Ja nähdessään kansajoukot hänen tuli heitä sääli, kun olivat vaivaantuneet ja nääntyneet niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta”, kertoo Matteus (9, 36) Kristuksesta. Ja itsestään sanoo Jeesus (Joh. 10, 11—12): „Minä olen se hyvä paimen, hyvä paimen panee henkensä lammasten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omat lampaat eivät ole, kun näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee, ja susi ryöstää ja hajottaa ne.” Lammas oli muinaisessa Israelissa tavallisimpia uhrieläimiä, ja senvuoksi Kristustakin sopivasti verrataan Jumalan karitsaan. Ken ei meistä muistaisi Jesajan kirjan (53, 7) liikuttavaa kuvausta kärsivästä Jahven palvelijasta, joka on „niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niinkuin lammas, joka on ääneti keritsijänsä edessä.”

Usein eläinten ominaisuudet muutenkin esitetään esikuvallisiksi ihmisille. Esim. sananlaskuissa (6, 6) on *muurahainen* ahkeruuden esikuvana: „Mene muurahaisen tykö, sinä laiska, ja katso hänen menoansa, jotta viisastuisit! Katso, ei sillä ole hallitsijaa, teettäjä tai käskijää ja kuitenkin valmistaa se kesällä leipänsä ja kokoo elonaikana ruokansa.” Ja Jahven täytyy valittaa (Jes. 1, 3), että „*härkä* tuntee omistajansa ja *aasi* isäntänsä seimen, mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä.” Samoin sanotaan Jeremian kirjassa (8, 7), että yksin „*haikarakin* taivaan alla tietää aikansa ja *turturikyöhykynen*, *pääskynen* ja *kurki* palaavat takaisin määrääaikanaan, mutta minun kansani ei tiedä mitään Jahven oikeusjärjestyksestä”. Toisin sanoen: kotieläimillä on synnyttäminen kiintymys isäntäänsä ja hyväntekijäänsä, ja muuttolinnut Luojan heihin istuttaman vaiston avulla tarkoin tietävät ilmansuunnan ja lentoaikansa — mutta Jahven oma kansa on kiittämätön ja ymmärtämätön. Sen sijaan hurskas psalmista (42, 2) pukee polttavan kaihonsa Jahven perään tuohon ihanaan vertaukseen: „niinkuin *peura* ikävöi vesipuroille, niin minun sieluni ikävöi sinua, oi Jumala”; mutta kun hän on Jahven löytänyt, hän voi tyynenä vakuuttaa (23, 1—2): „Jahve on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu! Hän kaitsee minua viheriäisillä niityillä ja vie minut virvoittavien vetten tykö.”

Opettavaisia ovat myös ne Raamatun paikat, joissa kuvataan millä hellyydellä ja itsensäuhraavaisuudella eläimet suojelevat poikasiaan, ja miten he tällöin vaaran uhatessa ovat valmiit panemaan henkensäkin alttiiksi. Suurinta vihan purkausta verrataan *naaraskarhuun*, jolta on poikaset ryöstetty

(2 Sam. 17, 8; Hoos. 13, 8), ja pidetään suurimman epätoivon merkkinä, jos *naaraspeura*, joka muuten on tunnettu mitä hellimmäksi emäksi, jättää hylkysälle västasentyneen vasikansa (Jer. 14, 5). Valittaen juutalaisten kovuutta, jotka hänet hylkäsivät, sanoo Vapahtaja (Matt. 23, 37): „Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka luoksesi lähetetyt ovat, kuinka usein olenkaan tahtonut koota lapsesi samoin kuin *kana* kokoaa poikansa siipiensä alle; mutta te ette ole tahtoneet.” Ja *kameelikurjesta*, joka jättää munansa maan pinnalle ajattelematta, että ne siten voivat joutua jaloin poljettavaksi tai aavikon muiden eläinten tuhottavaksi, sanotaan nimenomaan Jobin kirjassa (39, 13—17), että Jumala on ottanut sellaiselta eläimeltä taidon eikä ole antanut sille osaa ymmärryksestä.

Jumala ei ole vain luonut kaikkia eläimiä, vaan hän isällisesti pitää niistä myöskin lakkaamatta huolta. Mainitsimme jo, että Jahven suhdetta Israeliin usein verrataan hyvään paimeneen. Jo vedenpaisumuskertomuksessa sanotaan (1 Moos. k. 8, 1): „Silloin Jumala muisti Noaa ja kaikkia *villia eläimiä* ja kaikkea *karjaa*, jotka olivat hänen luonaan arkissa” j. n. e. Samaten sääliessään Niniveä, Jahve huomauttaa Joonalle, että Ninivessä on myös niin paljon eläimiä, jotka kaupungin hukuessa syyttä saisivat surmansa (Joon. 4, 11). Kaikki eläimet ovat Hänen omiaan. Hän tuntee kaikki vuorten linnut ja kaikki *metsänpedotkin* ovat Hänen omiaan (Ps. 50, 10). Hän hankkii *emäleijonalle* saaliin ja tyydyttää leijonan poikain nälän (Job. 38, 40). Hän valvoo, että *metsävuohi* ja *peura* kantavat ajallaan ja että niiden poikaset vahvistuvat ja kasvavat (Job. 39, 1—4). Hän antaa *villiaasin* käydä vapaana erämaassa kaukana kaupungin melusta ja ajajan huu-dosta (Job. 39, 5—8). Häneltä saa *sotahepo* sankarivoiman ja hulmuavan harjan ja vastustamattoman taisteluinnon (Job. 39, 19—25). Onhan Hän luonut *niilibevon* ja *krokotiilinkin*, nuo eläinmaailman ihmeet, ja antanut niille omituisen ruumiinrakenteen ja omituiset elintavat (Job. 40, 15—41, 26). Ja Hän antaa ruuan karjalle sekä *kaarneen pojille*, jotka häntä avukseen huutavat (Ps. 147, 9; Job. 38, 41). Taivaallisen Isän sallimatta ei *varpunenkaan* putoa maahan (Matt. 10, 29). Hän auttaa niin ihmisiä kuin eläimiä (Ps. 36, 7), ja syystä voi Jeesus siis sanoa epäileville: „Katsokaa taivaan lintuja; eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, eivätkä kokoa aittoihin, ja taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne” (Matt. 6, 26).

Tällaiset paikat kaunopuheisin sanoin opettavat, millai-

nen suhde vallitsee taivaallisen Isän ja eläinten välillä. Hän on lempeä, säälivä ja auttavainen kaikkia eläimiä kohtaan ja hoitelee niitä kuin konsanaan vanhempi lastaan. Mutta jos taivaallinen Isämme näin tekee, eikö meidän ihmisten, jos tahdomme olla hänen lapsiaan, ole velvollisuus seurata hänen esimerkkiään? Ja kun evankeliumeissa ennen kaikkea asetetaan meidän ideaaliksemme, että meidän tulee pyrkiä taivaallisen Isämme kaltaisiksi, niin on sanomattakin selvää mitä siis Raamattu meiltä eläinten kohteluun nähdén vaatii. Sitäpaitsi *Israelin laki*, joka muutenkin on tunnettu suuresta humanisuudestaan heikkoja, kärsiviä ja sorrettuja kohtaan, sisältää suuren joukon eläinystävällisiä määräyksiä. Niin luemme esim. 2 Moos. k. 23, 10. ss. „Kuusi vuotta on sinun viljeltävä maatasi ja korjattava sen sato; mutta seitsemäntenä on sinun se jätettävä kesannoksi, jotta kansasi köyhät saisivat siitä nauttia, ja mitä jällelle jää, sen syökööt *metsän eläimet*; niin on sinun meneteltävä myös viinimäkesi ja öljytarhasi suhteen. Kuusi päivää on sinun työtä tehtävä, mutta seitsemäntenä oltava vapaana, jotta *nautasi* ja *aasisi* saisivat levätä, ja orjattaresi poika ja muukalainen saisivat huoahtaa.” (Vastaavassa paikassa 3 Moos. k. 25, 2 ss. on melkein sama ajatus. Vrt. myös 2 Moos. 20, 9 ss. 5 Moos. k. 5, 14). Raskaan kuorman alla nääntyvää *juhtaa* on autettava, nimenomaan siinäkin tapauksessa että juhta on vihollisen oma, ja eksynyt eläin on vietävä omistajalleen. Tätä koskeva säännös (5 Moos. k. 22, 1 ss.) kuuluu: „Jos näet kansalaisesi *naudan* tai *lampaan* harhaan joutuneen, ei sinun tule kieltää apuasi, vaan vietävä ne kansalaisellesi; ja jos kansalaisesi ei asu läheisyydessä tai jos et häntä tunne, on sinun otettava eläin huostaasi ja pidettävä luonasi, kunnes kansalaisesi sitä hakee ja sinä voit sen antaa hänelle takaisin. Samaten on sinun meneteltävä hänen *aasinsa* suhteen. Jos näet kansalaisesi *aasin* tai *naudan* tiellä langenneena, ei sinun pidä kieltää apuasi, vaan on sinun niitä ylösnostettaissa autettava” (5 Moos. k. 22, 4). Vastaavassa paikassa n. s. liiton kirjassa (2 Moos. k. 23, 4 s.) on sama säännös ulotettu nimenomaan vihollisenkin eläimeen: „Jos tapaat vihollisesi *naudan* tai *aasin* eksyksissä, on sinun vietävä eläin hänelle. Jos näet, että vastustajasi aasi on kuormansa alla sortunut, et saa sitä välinpitämättä (ja apua tarjoomatta) katsella”.

Usein on ajateltu, että myöskin seuraavat paikat Israelin laissa olisivat johtuneet humanisista vaikuttimista: „Ei sinun pidä keittämän *vohlaa* emänsä maidossa” (2 Moos. k. 23, 19; 34, 26, 5 Moos. k. 14, 21); „kun *vasikka*, *karitsa* tai *vuohi* on

syntynyt, niin on se oleva seitsemän päivää emänsä alla, mutta kahdeksannesta päivästä alkaen on se otollinen uhrattavaksi Jahvelle tuliuhriksi" (3 Moos. k. 22, 27 vrt. 2 Moos. k. 22, 29); „nautaa tai lammasta ei teidän pidä teurastaman yhdessä sikiönsä kanssa samana päivänä" (3 Moos. k. 22, 28); „kun satut huomaamaan tien vieressä, jossain puussa tai maassa sijaitsevan linnun pesän, jossa on pojat tai munat, ja emä istuu poikain tai munien päällä, niin et saa ottaa emää poikinensa; sinun pitää antaa emän lentää tiehensä ja ottaa (ainoastaan) pojat" (5 Moos. k. 22, 6 s.). Kumminkin on todennäköistä, että näissä tapauksissa säännöksillä on ainakin osaksi kultillinen tarkoitus; osaksi niissä kielletään eräät pakanalliset tavat. Emän maitoa, jossa sen sikiö oli keitetty, pidettiin taikakeinona, jonka avulla luultiin voitavan lisätä peltojen ja hedelmätarhojen viljavuutta. Ja linnun poikasten ottaminen, mutta emän lentoon laskeminen (joka tapa sivumennen sanoen ei vastaa täydellisesti meidän siveellistä tajuntaamme) taasen selitetään siten, että muinaisten hebrealaisten mielestä löytäjällä oli käyttöoikeus linnun tuotteisiin, mutta ei kokonaan lintuun itseensä. Kaikille tuttu on 5 Moos. k. 25, 4 (vtr. 1 Tim. 5, 18) määräys, että riihtä tappavan *härjän* suuta ei saa sitoa s.o. kun härkä, niinkuin itämailla on tapana, ajetaan pui-malavalle, jossa se sorkkillaan polkee irti jyvät tähkäpäistä, ei tunnottoman ja ahneen isännän tavoin saa sitoa sen suuta, vaan on annettava sen lyhteistä haukata. Kun juutalaiset kysyivät Jeesukselta, sopiiko sabattina parantaa, hän vastasi (Matt. 12, 11): „Jos jollakin teistä on vain yksi *lammas*, ja se putoo sabattina kuoppaan, eikö hän tartu siihen ja nosta sitä ylös"? Tai (Luuk. 14, 5): „jos joltakin teistä putoaa poika tai *härkä* kaivoon, eikö hän heti vedä sitä ylös sabatinpäivänäkin." Toisessa samansuuntaisessa tapauksessa (Luuk. 13, 15) Jeesus vastasi synagogan esimiehelle, joka paheksui sitä että Jeesus paransi sabattina: „Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sabattina päästä *härkäänsä* tai *aasiansa* seimestä ja vie sitä juomaan"? Johtopäätös on tällaisissa tapauksissa selvä: humaniteetti on lain korkein käsky, ja se velvoittaa ihmistä nimenomaan pitämään huolta luontokappaleistakin ja kohtelemaan niitä hellyydellä ja säällillä. Ei ole suinkaan sattuma, että Israelin laissa erityisesti muistetaan eläimiäkin, samoin kuin leskiä ja orpoja, köyhiä, orjia ja muukalaisia. Nämä näet ennen muita muinaisessa Israelissa kaipasivat myöskin lain suojaa. Ja kun profeetat opettavat, että oikea jumalantunteminen on ennen kaikkea huolenpitoa köyhistä ja vaivaisista (vrt. Jer. 22, 16), niin voimme Israelin lain myöskin ilmaista

sanoilla: eläintenkin humaninen kohtelu kuuluu oikeaan jahvenpalvelukseen. Senvuoksi Israelin lain motoksi, mikäli tämä laki koskee eläimiä, sopisi erinomaisesti tuo usein siteerattu, mutta epätarkasti käännetty sattuva sananlasku (12, 10): „*Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomien sydän on armoton.*”

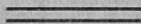
Ihminen on luotu luonnonherraksi. Hänen tulee „vallita meren kalat ja taivaan linnut ja karjan ja kaikki villit eläimet ja kaikki matelevaiset, jotka maan päällä matelevat” (1 Moos. k. 1, 26). Siinä alkuperäisessä ihannetilassa — paradiisissa, — josta Raamattu kertoo ensi lehdillään, oli ihmisen suhde eläimiin mitä läheisin ja ystävällisin (vrt. 1 Moos. k. 3, 14 s.). Ihminen oli eläimille hyvä hallitsija, joka ei valtaansa väärin käyttänyt. Eläin ei pitänyt ihmistä vihollisenaan eikä häntä pelännyt ja paennut — sellaiseksi voimme tuon ihannetilaa itsellemme kuvitella. Mutta synty — niin edelleen Raamatusta kerrotaan — turmeli tämän sopusoinnun, ja nyt on juopa ihmisen ja eläimen välillä arveluttava: ei vain käärme — pahan symboli — ja ihminen ole vihollisia, vaan vaaraton laululintunekin jo kaukaa ihmistä pakenee, nähden ihmisessä olennon, joka häntä väijyy ja uhkaa hänen henkeään! Ja valittavain usein ihminen siihen määrin räökkää ja pahoinpitelee parhaita kumppaneitaan, kotieläimiäkin, jotka kuitenkin ennen muita ovat annetut hänelle hyödyksi, iloksi ja suojaksi, että luontokappaleet nyt raskaasti huokaavat ihmisen pahuuden tähden ja hartaasti odottavat vapahdustaan (vert. Room. 8, 19—22). Tämä vapahduksen ja rauhan aika on Raamatun mukaan myöskin kerran todella tuleva. Messiaanisessa valtakunnassa, joka on V. T:n profeettain kaunein ajatus ja ylevin tulevaisuuden ihanne, on myöskin eri eläinten sekä ihmisen ja eläimen välillä vallitseva täydellinen rauha ja luottamus ja suloisin sopusointu. Vileys ja petomaisuus on häviävä eläimestä ja ihminen saava lapsen mielen ja rohkeuden. Ihmeen ihanasti on profeetta Jesaja kuvannut tätä onnen ja rauhan aikaa pukiessaan tulevaisuuden toiveensa tähän muotoon (11, 6—9): „*Susi on asuva karitsan kanssa ja pantteri makaava vohlan vieressä; vasikka ja nuori leijona ja syöttöhärkä ovat yhdessä ja pieni poikanen niitä paimentaa; lehmä ja karhu käyvät laitumella, niiden vasikat ja pennut yhdessä makaavat ja jalopeura syö rehua kuin raavas. Imeväinen leikittelee kyykäärmeen kololla, ja vieroitettu kurottaa kätensä myrkkyliskon luolaan. Eivät he tee pahaa eikä vahinkoa missään minun pyhällä vuorellani, sillä maa on oleva täynnä Jahven tuntoa niinkuin vedet meren peittävät.*”

Samoin Hoosean (2, 20) mukaan on tuleva aika, jolloin metsänpedot eivät tee kellekään vahinkoa (vrt. 3 Moos. k. 26, 6) ja kaikki saavat nauttia häiritsemätöntä rauhaa. Jousia ja miekkoja ei tarvita messiaanisessa valtakunnassa, ja petoja pelkäämättä voi ihminen nukkua erämaassa ja metsissä (Hes. 34, 25). Siihen rauhanliittoon, jonka Jahve on solmiva tulevan sisällisesti puhdistuneen ja uudistuneen ihmiskunnan kanssa, on hän näet ottava eläimetkin. Tämä on se ihanne ja kehityksen huippu, johon päättyy Raamatun esitys eläin-kohtelukysymyksestä.

Olemme esityksemme lopulla. Olemme nähneet, miten usein Raamattu puhuu eläimistä ja miten vanha- ja uustestamentilliset kirjailijat ovat tehneet erittäin tarkkoja ja sattuvia eläinhavaintoja, kuvaten eläinten elintapoja ja luonteenominaisuuksia ja käyttäen tuon tuostakin näitä ominaisuuksia inhimillisten ominaisuuksien ja toimintojen vertaus- ja esikuvina. Samalla kuin nämä kuvaukset osoittavat hienoa sielutieteellistä aistia ja usein — esim. Jobin kirjassa — veratonta kertoma- ja esittämiskykyä, huokuu niistä meitä vastaan suuri ymmärtämys ja lämmin myötätunto eläinkuntaa kohtaan. Ja tämä myötätunto muuttuu osaaottavaksi sääliksi ja helläksi huolenpidoksi kun on kysymys eläinten kärsimyksistä, vaivoista ja puutteista tai kun on kuvattava, miten turvattomia, vaaranalaisia, yksinäisiä ja avun tarpeessa olevia useat heikommat eläimet ovat. Israelin laki taasen sisältää useita eläinystävällisiä määräyksiä: eläinkin on näet kärsivä, tunteva olento, joka on oikeutettu saamaan samaa suojaa ja lainturvaa kuin inhimillisenkin yhteiskunnan jäsen. Samoin- kuin lainsäätäjät erityisesti ajattelee yhteiskunnan heikkoja ja sorrettuja — leskiä, orpoja, köyhiä ja vaivaisia — samoin ovat heikoimmat ja enimmäin ihmisen vallassa olevat eläimet — varsinkin kotieläimet — hänen huolenpitonsa esineenä. Ja esikuvalliseksi ihmiselle eläin-kohtelukysymyksessä asettaa Raamattu taivaallisen Isämme suhteen eläimiin. Hän näet on kaikille eläimille hyvä Isä, auttaja ja holhooja ja hänen huolenpitonsa ulottuu niin pienimpään kuin suurimpaan. Sattuvast: profeetat kuvaavat messiaanista valtakuntaa rauhanvaltakunnaksi, jossa eri eläinten välillä sekä ihmisen ja eläimen välillä vallitsee ystävyys ja luottamus ja jossa koko maa on täynnä Jahven tuntoa. Tämä Jahven tunto se juuri on tämän ihannevaltakunnan koossa- ja ylläpitäjä ja sen varsinainen yhdysside. Se se elähyttää kaikkia ja saattaa kaikkia ilman ulkonaista lainpakkoa noudattamaan taivaallisen Isän tahtoa. Sillä kaikilla on taivaallisen Isän mieli. Tätä tai-

vaallisen Isän mieltä mekin tarvitsemme, ja jos siis meiltä kysytään, mitä Raamattu opettaa eläinkohtelukysymyksestä, niin voimme lyhyesti vastata: omistakaa taivaallisen Isän mieli ja hänen säälivä, auttava, hellivä sydämensä, niin te varmaan myöskin jokaisessa yksityistapauksessa löydätte parhaan menettelytavan eläimiäkin kohtaan.

Suomen Eläinsuojelusyhdistyksen kustannuksella

ovat ilmestyneet m. m.:

RAAMATTU JA ELÄINKOHTELUKYSYMYKS.	
Kirjoitt. prof. A. F. Puukko	1:—
ELÄINTENSUOJELUSASIA RAAMATULLISEN KÄSITYKSEN VA- LOSSA.	
Kirjoitt. prof. Antti J. Pietilä	1:—
ELÄINSUOJELUSASIA MAALAISVÄESTÖN KANNALTA.	
Kirjoitt. maanvilj. M. E. Mäki	1:—
ELÄINYSTÄVÄLLISIÄ NEUVOJA TYÖHEVOSEN HOIDOSSA.	
Kirjoitt. eversti T. K. Forstén	3:—
NAUTAKARJAN VITSAUKSIA. NAUTAPAARMA (myös ruotsiksi).	
Kirjoitt. eversti T. K. Forstén	2:—
HEVOSMIEHEN TASKUKIRJA.	
Kirjoitt. eversti T. K. Forstén	—: 50
MUUTAMIA TULEVAISUUDEN SUUNNITELMIA SAIRAIDEN ELÄINTEN HOIDOSSA VALLITSEVIEN EPOKOHTIEN POISTAMISEKSI.	
Kirjoitt. eversti T. K. Forstén	1:—
PUUTARHOJEMME LINNUISTA JA NIIDEN SUOJELEMISESTA.	
Kirj. fil. tri K. E. Kivirikko	1:—
SUOMEN ELÄINSUOJELUSYHDISTYKSEN VUOROKESKUSTE- LUJA	2:—
ENEMMÄN INHIMILLISYYTTÄ PORONHOIDOSSA.	
Kirjoittanut piirieläinlääk. Väinö Virtanen	1:—
ELÄINSUOJELUSTYÖ JA KANSAKOULU.	
Kirjoitt. »Koulumies»	1:—

TAULUKKOJA:

HEVOSEN PYYNTÖ — HÄSTENS BÖN	3: 50
SUOJELKAA ELÄIMIA	4:—
PESÄNSUOJUKSISTA	3:—